



KYTICE



1. Vypište z textu Erbenovy básně všechna podstatná jména.

2. Pokud vybraná podstatná jména nejsou v 1. pádu jednotného čísla, převedte je do tohoto tvaru.

3. Určete gramatický rod všech podstatných jmen. Převažují v básni jména některého z rodů?

4. Mezi podstatnými jmény najděte taková, která mají společný kořen. (Text obsahuje dvě skupiny podstatných jmen se stejným kořenem.)

- 1) _____
- 2) _____

5. Které slovo je součástí obou skupin? Jak nazýváme slova, která mají více než jeden kořen?

6. Najděte v etymologickém slovníku vysvětlení, jak slovo určené v úkolu č. 5 vzniklo. Podává Erbenův umělecký text jiné vysvětlení, než jste našli ve slovníku?

7. K čemu je v Erbenově básni přirovnán květ mateřídoušky? Jaký význam pak podle vás může mít spojení „dávná mohyla“, na níž básník květy natrhal? A co má básník na mysli, když váže květy mateřídoušky do kytice a ovíví je ozdobnou stužkou?

8. Na jakém základě získaly motivy jako „mohyla“, „mateřídouška“ či „kytice“ své přenesené významy? Zdůvodněte svou odpověď.

- a) metaforicky
- b) metonymicky
- c) personifikací

9. Jakému čtenáři je Erbenova Kytice určena? Co zde znamenají slova „matka“, „dcera“, „syn“?

Karel Jaromír Erben: Kytice

Zemřela matka a do hrobu dána,
Siroty po ní zůstaly;
I přicházely každyčkého rána
A matičku svou hledaly.

I zželelo se matce milých dítek;
Duše její se vrátila,
A vtělila se v drobnolistý kvítek,
Jímž mohylu svou pokryla.

Poznaly dítky matičku po dechu,
Poznaly ji a plesaly;
A prostý kvítek, v něm majíc útěchu,
Mateří-douškou nazvaly. –

Mateří-douško vlasti naší milé,
Vy prosté naše pověsti!
Natrhal jsem tě na dávné mohyle –
Komu mám tebe přinéstí?

Ve skrovnou já tě kytici zavážu,
Ozdobně stužkou ovínu;
Do širých zemí cestu ti ukážu,
Kde příbuznou máš rodinu.

Snad že se najde dcera mateřina,
Jíž mile dech tvůj zvoní;
Snad že i najdeš některého syna,
Jenž k tobě srdce nakloní.